

Rozwój rynku: Przetwory zbożowe i mleczne (CN 19) — 2015–2025

Wprowadzenie

Niniejszy raport analizuje handel Unii Europejskiej produktami objętymi działem 19 Nomenklatury Scalonej (przetwory ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka; pieczywa cukiernicze) z krajami spoza UE w latach 2015–2025. Dane roczne ukazują dynamiczny rozwój eksportu, rosnącą nadwyżkę handlową oraz istotne przeobrażenia w strukturze geograficznej i produktowej wymiany.

Dynamiczny rozwój eksportu i rekordowa nadwyżka handlowa

Całkowita wartość eksportu wzrosła o trzy czwarte, napędzana zarówno wzrostem wolumenu, jak i cen

Unijny eksport towarów CN 19 zwiększył się z 13,35 mld EUR (2015) do 23,35 mld EUR (2025) – o 74,9%, przy wzroście wolumenu o 32,3% i ceny jednostkowej o 32,2% (dane ogólne). Równocześnie import rósł wolniej wartościowo (+72,6%) i w większym stopniu dzięki zwiększonym wolumenom (+45,2%) niż cenom (+18,9%). W efekcie nadwyżka handlowa zwiększyła się z 10,75 mld EUR do 18,86 mld EUR (+75,4%).

Wskaźnik	2015	2025	Zmiana
Eksport (mld EUR)	13,35	23,35	+74,9%
Import (mld EUR)	2,60	4,49	+72,6%
Saldo (mld EUR)	10,75	18,86	+75,4%
Wolumen eksportu (mln t)	4,74	6,27	+32,3%
Cena eksportowa (EUR/t)	2 817	3 724	+32,2%
Wolumen importu (mln t)	1,16	1,68	+45,2%
Cena importowa (EUR/t)	2 250	2 674	+18,9%

Stany Zjednoczone, Chiny i Polska – motory wzrostu eksportu

Największym odbiorcą pozostała Wielka Brytania (6,14 mld EUR w 2025 r., +83,4%), jednak szczególnie silną dynamiką wykazały się Stany Zjednoczone (+202,5% – do 2,53 mld EUR) oraz Chiny (+92,1% – do 2,69 mld EUR) (główni partnerzy). Eksport do Rosji obniżył się o 11,4%, odzwierciedlając skutki sankcji. Wśród państw członkowskich najszybciej eks-

portowały poza UE Polska (+208,9% – do 1,74 mld EUR), Belgia (+138,8%) i Włochy (+104,6% – do 4,23 mld EUR) (główni reporterzy).

Kraj partnerski (eksport)	2015 (mld EUR)	2025 (mld EUR)	Zmiana
Wielka Brytania	3,35	6,14	+83,4%
Stany Zjednoczone	0,84	2,53	+202,5%
Chiny	1,40	2,69	+92,1%
Rosja	0,43	0,38	–11,4%

Dywersyfikacja importu i nowa geografia dostaw

Gwałtowny wzrost dostaw z Ukrainy i rozproszenie źródeł importu

Import z krajów trzecich wzrósł z 2,60 do 4,49 mld EUR, ale jego struktura uległa znacznemu rozproszeniu – wskaźnik koncentracji HHI spadł o 45,1% (z 3 166 do 1 739) (koncentracja rynku). Do najdynamiczniejszych dostawców należały:

- Ukraina – wzrost o 618,9%, z 35 do 251 mln EUR,
- Chiny – +199,1%, z 108 do 322 mln EUR,
- Turcja – +183,9%, z 125 do 355 mln EUR,
- Wietnam – +191,0%, z 59 do 171 mln EUR.

Jednocześnie import ze Szwajcarii skurczył się o 10,5%, a z Wielkiej Brytanii, mimo że pozostaje największym źródłem (1,71 mld EUR), wzrósł jedynie o 22,2%.

Kraj partnerski (import)	2015 (mln EUR)	2025 (mln EUR)	Zmiana
Ukraina	35	251	+618,9%
Chiny	108	322	+199,1%
Turcja	125	355	+183,9%
Wietnam	59	171	+191,0%
Szwajcaria	360	322	–10,5%

Wzrost znaczenia makaronów w imporcie przy stabilnej dominacji wyrobów piekarniczych

W strukturze importu dominuje segment 1905 (pieczywo cukiernicze, chleb, herbatniki) z wartością 2,35 mld EUR w 2025 r. (ponad połowa importu). Udział makaronów (1902) zwiększył się z 398 mln EUR (2015) do 1,05 mld EUR (2025), co częściowo wynika z silnych dostaw z Ukrainy i Chin (porównanie segmentów produktowych).

Szoki cenowe i zmienność – wyzwania okresu 2022–2025

Wysoka zmienność dostaw z Ukrainy i Chin, stabilność na rynkach eksportowych

W latach 2015–2025 największą niestabilność wolumenu importu odnotowano dla Ukrainy (współczynnik zmienności $CV = 0,41$), Chin ($0,32$) i Wietnamu ($0,28$) (zmienność dostaw). Po stronie eksportu wyróżnia się Rosja ($CV = 0,34$), gdzie sankcje spowodowały duże wahania. Z kolei dostawy do Wielkiej Brytanii, Norwegii czy Arabii Saudyjskiej charakteryzowały się bardzo niską zmiennością ($CV < 0,10$).

Gwałtowne podwyżki cen w 2022 r. – szoki cenowe w eksporcie i imporcie

Analiza incydentów szokowych ujawnia skokowe zmiany cen w 2022 r. (szoki cenowe):

- Eksport do RPA: cena wzrosła o 44,4% przy jednoczesnym spadku wolumenu o 14%.
- Eksport do ZEA: cena podskoczyła o 27,7%, wolumen wzrósł jedynie o 8%.
- Import z Serbii: wzrost ceny o 17,3% przy wzroście ilości o 39,5%, który utrzymał się na wyższym poziomie w latach 2023–2024.

Wydarzenia te zbiegły się z globalnym skokiem cen surowców rolnych i energii po agresji Rosji na Ukrainę, uderzając w koszty produkcji i transportu.

Wzrost autonomii – UE coraz silniejszym eksporterem netto

Mimo zawirowań wskaźnik zależności od importu netto pogłębił się do $-16,4\%$ w 2024 r. (wobec $-3,9\%$ w 2015 r.), co oznacza, że UE stała się jeszcze bardziej samowystarczalna i eksportuje znaczną część produkcji (zależność od importu). Skłonność do eksportu (udział eksportu w wartości produkcji) wzrosła z 5,5% do 16,5%, co potwierdza rosnącą orientację sektora na rynki trzecie (skłonność eksportowa).

Wnioski

W analizowanym okresie handel UE przetworami zbożowymi i mlecznymi przeszedł głęboką transformację. Eksport urósł o niemal 75%, osiągając w 2025 r. rekordową nadwyżkę 18,9 mld EUR, napędzaną silnym popytem z USA i Chin oraz rosnącą konkurencyjnością państw takich jak Polska i Włochy. Import, choć rósł szybko, stał się bardziej rozproszony – największe przyrosty zanotowały Ukraina, Chiny i Turcja. Ogromny impuls inflacyjny 2022 r. wywołał skokowe wzrosty cen, zwłaszcza w eksporcie, lecz sektor zachował odporność: UE umocniła swoją pozycję netto-eksportera, zwiększając zarówno produkcję,

jak i stopień internacjonalizacji. W efekcie omawiany dział jawi się jako jeden z filarów unijnego eksportu rolno-spożywczego o stabilnych perspektywach wzrostu.

Wygenerowano 2026-07-24 na podstawie danych z tradedashboard.eu

Raport wygenerowany maszynowo: przyspiesza analizę człowieka, choć czasami może ją wprowadzić w błąd. Nigdy nie może jej w pełni zastąpić.

Jeśli potrzebujesz porady dotyczącej europejskiej polityki handlowej lub reprezentacji Twoich interesów w Brukseli, nie wahaj się skontaktować ze mną pod adresem support@tradedashboard.eu. Znajdziesz moje CV pod tym adresem.